

Ett Iveland

Handlingsplan mot radikalisering

Iveland kommune

Forord

Arbeidet med å forebygge radikalisering og voldelig ekstremisme bygger på de samme prinsippene som annen forebygging av kriminalitet. En inkluderende kommune vil virke forebyggende både på sosial utstøting, marginalisering og kriminalitet. Et inkluderende arbeid- og samfunnsliv er blant kommunens vedtatte mål og skal prege alle kommunens aktiviteter.

Tidlig innsats krever kunnskap om både risikofaktorer og tegn på radikalisering. Ved å gripe inn tidlig i en radikaliseringsprosess er sjansen større for å snu en uheldig utvikling. Det er viktig at det forebyggende arbeidet gjøres uten at en bidrar til stigmatisering og generalisering på bakgrunn av kjønn, etnisitet, religion eller sosioøkonomisk status. Radikalisering kan skje i mange miljøer og er ikke knyttet til en spesiell mennesketype.

Hvordan kan vi forebygge radikalisering?

«Iveland-et godt sted å bo» er en visjon som er oppnåelig når vi skaper et raust og inkluderende lokalmiljø. Barn, unge og voksne som opplever å bli sett hørt og møtt hver dag i et inkluderende miljø der de opplever tilhørighet og egenverdi vil stå godt rustet i møte med ulike utfordringer i livsløpet.

Skoler og barnehager deltar sammen med 4 andre kommuner i Knutepunkt Sør i satsingen Inkluderende Læringsmiljø.

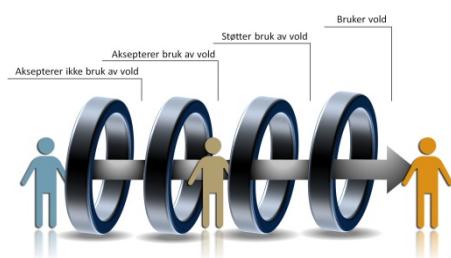
Noen forebyggende tiltak i Iveland kommune:

- **Kvalifisert for fremtiden:** Kommunens storsatsing for oppvekstmiljøet, som blant annet innebærer Inkluderende Læringsmiljø, prosjekt i samarbeid med RVTS (Regionalt senter mot Vold og Traumatisk Stress) og Vurdering for læring (Utdanningsdirektoratet)
- **SLT:** Samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. Herunder ligger [kommunens kriminalitetsforbyggende plan](#)
- **Ett Iveland:** Samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner med fokus på forebygging av radikalisering.
- **Bli kjent kafeen:** Arena for møte mellom lokalbefolkningen og nye innbyggere.

Kunnskap om radikalisering og voldelig ekstremisme

RADIKALISERINGSTUNELLEN

Radikaliseringsprosesser blir ofte beskrevet som det å gå inn i en tunnel. Inngangen til tunnelen er starten på radikaliseringen. De som kommer ut i den andre enden av tunnelen er det vi kaller ”ferdigradikalisererte”. De som er i radikaliseringstunnelen kan støtte bruk av vold, oppfordre andre til å begå vold, eller i ytterste konsekvens utøve volden selv. Noen personer går bare så vidt inn i tunnelen for så å gå ut igjen. Noen går et stykke og blir der inne i årevis eller kanskje hele livet. Hvor raskt en person beveger seg gjennom radikaliseringstunnelen, kan variere. De som ikke har blitt voldsutøver, men som forblir i tunnelen med et ekstremistisk tankesett, kan fortsatt utgjøre en potensiell fare. Det kan være tilfeldigheter som kan drive dem lenger i radikaliseringstunnelen og til voldshandlinger. Målsetningen med denne veilederen er å forhindre at personer går inn i radikaliseringstunnellen. Dersom de allerede befinner seg inne i denne tunellen må vi handle på en slik måte som gjør at den enkelte klarer å snu i tunellen.

Hva er:

RADIKALISERING?

Radikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i økende grad aksepterer bruk av **vold** for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Prosessen kan være svært kompleks med mange faktorer som spiller inn, eller en mer enkel prosess hvor noen få faktorer blir avgjørende.

VOLDELIG EKSTREMISME

Med voldelig ekstremisme menes personer og organisasjoner som er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstrem islamisme m.m.

AVRADIKALISERING

Avradikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i mindre grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål.

HATKRIMINALITET

Voldelig ekstremisme er hatkriminalitet. Hatkriminaliteten kan også omfatte trusler, skadeverk m.m. Oslo politidistrikt har utgitt en rapport om hatkriminalitet i 2013. Hendelsen

i regjeringskvartalet 22.7.2011 og drapet på Benjamin Hermansen på Holmlia i 2001 er de mest alvorlige hatkriminalitetssakene i Oslo i nyere tid.

NETTEKSTREMISME

Radikalisering og voldelig ekstremisme på internett. Nettekstremismen består i å fremme ekstreme ideologier og ytringer på internett, som kan rammes av straffeloven § 135 om diskriminerende og hatefulle ytringer.

Bekymringstegn

Uttalelser/ytringer

- Intoleranse for andres synspunkter
- Fiendebilder - vi og dem
- Konspirasjonsteorier
- Hatretorikk
- Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati
- Legitimerer vold
- Trusler om vold for å nå politiske mål

Interesser/utseende/symbolbruk

- Appellerer til og søker etter ekstremistisk materiale på nett
- Endrer utseende, klesdrakt m.m.
- Benytter symboler knyttet til ekstremistiske idealer og organisasjoner
- Slutter på skolen, med fritidsaktiviteter m.m.

Aktiviteter

- Opptatt av ekstremisme på internett og sosiale medier
- Deltar på demonstrasjoner og voldelige sammenstøt med andre grupper
- Bruker trusler og vold som følge av ekstremisme
- Hatkriminalitet
- Reisevirksomhet som kan føre til økt radikalisering og kontakt med ekstremister

Venner og sosiale nettverk

- Endrer nettverk og omgangskrets
- Omgås personer og grupper som er kjent for ekstremisme
- Omgås grupper der det utøves trusler vold og/eller annen kriminell virksomhet
- Medlem i ekstremistiske grupper, nettverk og organisasjoner

Mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer.

Tidlig innsats krever kunnskap om risikofaktorer og kunnskap om tegn på radikalisering. Ved å gripe inn tidlig i en radikaliseringsprosess vil man kunne øke sannsynligheten for å lykkes å snu en uheldig utvikling. En finner mange av de samme risikofaktorene som man finner knyttet til rus og kriminalitet i radikaliseringsfeltet.

Nedenfor finner du mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer:

	RISIKOFAKTORER	BESKYTTENDE FAKTORER
Personlige Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Marginalisert/diskriminert ➤ Mangler tilhørighet/søker tilhørighet ➤ Skolerelaterte problemer ➤ Psykiske problemer ➤ Mangler kunnskap ➤ Traumatiske opplevelser ➤ Søkende etter svar ➤ Individuell sårbarhet ➤ Betrakter seg selv som offer ➤ Mangler selvkontroll/ impulsiv 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reflektert ungdom. ➤ Skoleflink ➤ Hobbyer eller aktiv i idrett ➤ Mestringsfølelse ➤ Robust ➤ Opplevelse av mening ➤ Selvtillit ➤ Livskvalitet ➤ God helse
Familiemessige Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Påvirkning av transnasjonalt familieliv og nettverk ➤ Dårlig samspill i familien ➤ Foreldre som sliter i foreldrerollen ➤ Sosiale problemer i familien ➤ Psykiske problemer i familien Rusmisbruk ➤ Fattigdom eller arbeidsledighet ➤ Vold eller annen omsorgssvikt ➤ Ekstreme sympatier hos venner, familie eller slekt 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ressurssterk familie ➤ Høy sosioøkonomisk status ➤ Støttende foreldre ➤ God kommunikasjon og samspill
Sosiale faktorer	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lav sosial status ➤ Mangler tilhørighet/søker tilhørighet ➤ Marginalisert ungdom ➤ Opplevd diskriminering ➤ Negativ påvirkning av venner ➤ Liten/ingen deltagelse i sosiale felleskap ➤ Arbeidsledig ➤ Livsstil som omfatter kriminalitet ➤ Utrygt lokalområde 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Positiv påvirkning av venner ➤ Er i arbeid. ➤ Går på skolen ➤ Prososiale venner ➤ Deltakelse i storsamfunnet ➤ Deltakelse i organiserte eller/og uorganiserte aktiviteter. ➤ Trygt lokalområde
Motivasjons-faktorer	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Behov for felleskap ➤ Anerkjennelse ➤ Spennning ➤ Beskyttelse ➤ Ekstremistiske forbilder ➤ Føler at ens religion, kultur, land, nasjon m.m. er under angrep 	
Ideologiske og kulturelle faktorer	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Politisk debatt – kulturell identitet Misnøye med sosial og økonomisk urettferdighet ➤ Legitimering og rettferdiggjøring av vold for å nå mål ➤ Sympati for absolute løsninger som avskaffelse av demokrati. ➤ Konspirasjonsteorier ➤ Polariserende fiendebilder 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Forståelse for demokrati, valgfrihet, toleranse og respekt for mangfold. ➤ Kritisk til kilder og informasjon

Hva gjør jeg ved bekymring?

Privatperson

Er du privatperson og er bekymret for økende grad av radikalisering hos en venn, en nabo, en kollega, et barn, en forelder, øvrig familie-medlem, noen i din forening, menighet eller i fritidsarenaen kan du gjøre følgende:

1 TA BEKYMRINGEN PÅ ALVOR

Gjør klart for deg selv hva du er urolig for og tenk gjennom hva du trenger for å redusere din egen uro. Ta ansvar for din bekymring.

2 RÅDFØR DEG MED FAGFOLK

Rådfør deg med politi/Alarmtelefonen, eller andre fagfolk, ved fortsatt bekymring. Du kan også velge å være anonym.

Alarmtelefon for barn og unge..... **116111**

(Tjenesten er gratis og døgnbemannet)

SLT koordinator Iveland kommune..... **91318096**

Iveland Skole..... **379 61240**

Vennesla og Iveland lensmannskontor..... **381 52850/02800**

Ansatt

Er du ansatt og har en bekymring for økende grad av radikalisering hos et individ eller får en bekymringsmelding angående radikalisering gjør du følgende:

1 TA BEKYMRINGEN PÅ ALVOR!

Husk at alle ansatte har en avvergelsesplikt og at du alltid bør ta meldinger eller bekymringer på største alvor.

2 FØLG KOMMUNENS HANDLINGSPLAN...

Avvergelsesplikten (strl. § 139)

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater å anmeldte til politiet eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli eller er begått. Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt.